

mořské stránky

PRO VODNÍ SKAUTY A SKAUTKY

1/2016

Připravím loď, kterou používáme v oddíle, k plavbě

[vytříti, položení na vodu,

přivázání, vybavení, uložení bagáže].

Ahoj

Ahoj

Člověk by řekl, že přivázání loď je ta nejjednodušší věc, ale není. Nějak si naši bobánci zvykli na pouhé vytažení na břeh a vázat pozapomenuli. A když plnili výzvy a slaňovali z mostu do loď, tak na zábradlí uvázali šmodrchák, který po skončení nemohli rozvázat a hrozilo rozříznutí lana. A při přenocování na pramici pod nimi loď sice nikam neuplávaly, ale ráno se při odvazování jeden druhému pletli, až hanba podívat. Povídat taky.

Takže jsem se rozhodl vrátit do programu procvičování úvazů, protože k vodním skautům uzly vždycky patřily více než modrá košile.

Jonáš

Krásných knížek o uzlování je dost, ale protože bývají čerstvě přeloženy z angličtiny, často nedodržují české názvosloví, které zavedl český skaut

Frank (František Alexandr) Elstner

po svém návratu z Gilwellu, který absolvoval v r. 1922 jako první Čech.

V r. 1927 Svaz skautů RČS vydal jeho

Knihu o uzlech, která byla autorem několikrát doplněna a během dalších devíti desítek let několikrát vydána, nejčastěji pod názvem

Uzly a laso. Elstner vedl první českou lesní školu, ale později se více věnoval automobilismu. Již ve 30. letech

absolvoval podobná dobrodružství jakým byla loňská skautská výprava JaponSKO ŠKODOVKOU. Projel Evropu, Afriku i obě Ameriky, v r. 1947 dojel českým autem Aero Minor z Prahy přes Evropu a kus Afriky se Saharou

do Cotonou v dnešním Beninu na trase dlouhé 13 110 km za 22 dní.

Majdalena

JAPONSKO

ŠKODOVKOU

Scouts of the Czech Republic 2015

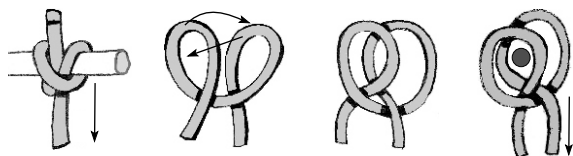
náč: Věžíř

kreslí: JoGěš

**Všude nejde jen tak vytáhnout lodě na břeh,
proto si zopakujeme úvazy.**

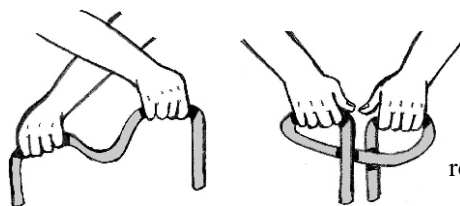
Lodní smyčka

zvaná také dědečkovy brýle, italský uzel, Munterův uzel, příčkový uzel. Nevhodná na hranatý profil a všechny další, ke kterým nepřílně po celém obvodu. Dobře však drží na kruhovém profilu (větev, kůl, zábradlí, tyč, kruh, silnější lano, ...)
a je šetrná k materialu, protože neohýbá lano v ostrých záhybech.

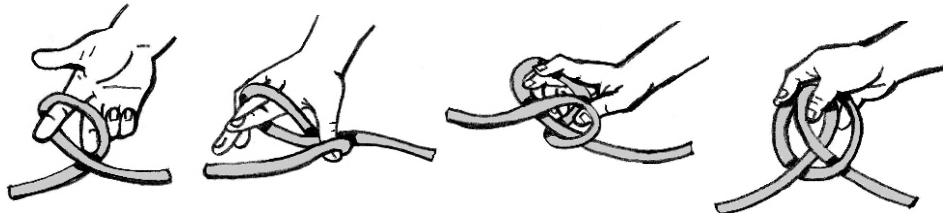

Nejsnazší způsob vázání jsou ony „dědečkovy brýle“.

Vytvoříme na laně dva závity a přeložíme přes sebe, jako kdysi pradědeček skládal cvikr. Tyto „brýle“ navlékneme na kůl.

Rychlý způsob vázání je uchopit lano zkříženými rukama dlaněmi dolů, ruce roztáhnout a znovu zkřížit tak, že horní ruka se stane spodní..

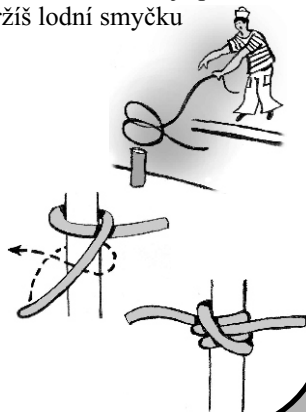
Vázání jednou rukou je nejen frajeřinou, ale někdy i nutností, když druhá ruka něco nevyhnutelně drží. Pravou ruku vytoč směru hodinových ručiček dlaní vzhůru a podeber lano na zemi (podložce, vlnolamu, ...). Otoč ruku zpátky zase vzhůru dlaní, na které se vytvořil první závit. Palcem podjed' pod ležící lano, stiskni je palcem a ukazovákem, čímž jsi udělal druhý závit, v ruce držíš lodní smyčku a rozhlížíš se, kam ji nahodíš.

Skutečnou frajeřinou je lodní smyčku nahazovat z dálky jako lasem při „kanadě“.

Frajeřinky sice máme rádi, ale nepotřebujeme. Daleko častěji potřebujeme uvázat lano na kruh, kůl, trubku nebo zábradlí bez dostupného konce. Tam je třeba opravdu vázat. Volným koncem oviň tyč, abys překřížil pevný konec. Oviň ještě jednou a volný konec zasuň pod ovin.

Pamatuj, že lodní smyčka je spolehlivá jen při stálém tahu. Proto ji občas zpevníme dalším vloženým závitem.

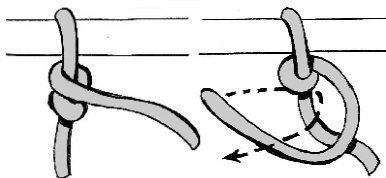
Před překřížením pevného konce přidej jeden závit navíc.

Příbuzní lodní smyčky

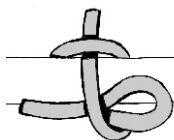
Lodkový úvaz

je posuvná lodní smyčka uvázaná nikoli kolem kruhu, ale kolem svého pevného konce. Tahem se upevňuje, proto slouží k přivázání pramice, krávy nebo zlobivého sourozence. Jako tzv. pomoce (tj. s větším počtem lodních smyček udrží i velmi proměnlivý tah kupř. plachty kosatky).

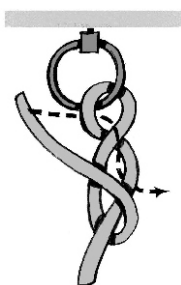
Člunkový uzel

je snadno a rychle rozvázatelný úvaz užívaný při krátkodobém stání během vykládání, svačiny nebo popisu další trasy. Kolem kulatiny udělej ovin, překřiž pevný konec a ovin podlož zámkem. Odváže se trhnutím za volný konec.

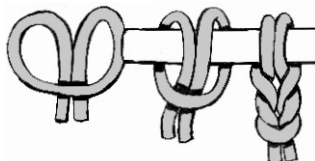
Kapitánský uzel

slouží k bezpečnému navázání silným lanem do kruhu. Lano provlékni kruhem, pevný konec oviň osmičkou a volný konec provlékni mezi horní a střední části osmičky.

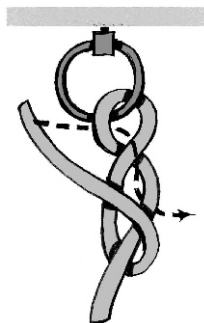
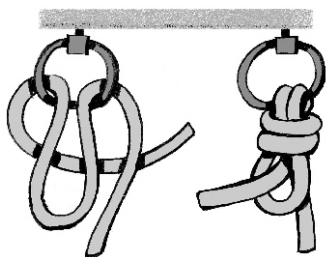
Liščí smyčka

je jednoduchá a často využívaná pro svou kluznost. Jestliže nechceš, aby se volný konec liščí smyčky prosmekl, važ liščí tlapky. Oba ze závitů před navlečením několikrát přetoč.

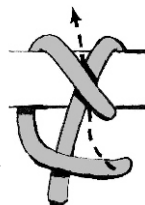
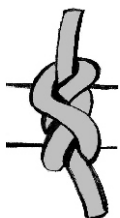
Farmářská smyčka

neboli kravský uzel, maďarský či uherský uzel. Odedávna slouží k uvázání koně před saloonem, člunu u mola nebo býka u ohrady. Protáhni kruhem ohyb a volným koncem udělej kolem ohybu i vlastního volného konce několik ovinů (frajeři jich dělají sedm). Po posledním závitě vlož volný konec do ohybu (raději však hned zase zpět jako zámek).

Hadí uzel

nebo take boa či konstriktorový je jeden z nejpevnějších úvazů, který se používá jako bandáž prasklého topůrka, vázání provazového žebříku, hrazdy atd. Oviň kulatinu, překřiž volný konec přes pevný a podvlékni pod překřížením. Po zatáhnutí obou konců je skoro navždy uvázáno.

Co zpívala Majdalenka

Točme lano

C
Hurá točme svoje lano točme
v kruh

G
o točme lano, točme lano v kruh

C
hurá točme svoje lano točme
v kruh

G C G
hurá točme lano, točme lano
C
v kruh

Kam že plout chce ježatý náš
kapitán
o točme lano, točme lano v kruh
pravil do Angoly, že je rozkaz
dán
hurá točme lano, točme lano v
kruh

Není Angola to místo vábivé
o točme lano, točme lano v kruh
proto za noci dal lodi adie
hurá točme lano, točme lano v
kruh

kapitán

hrad
Frýdštejn

Zrcadlová Koza

Dlaskův statek

Z paměti kapitána

Při jedné plavbě po Jizeře se nám Op, jeden z našich zlobivějších, potřeboval pochlubit dědečkem, který kdysi sloužil u C. a K. námořnictva, vedl si tam deník a pak si vzal babičku, co u Jizery zdělila statek a na Frýdštejně kastelánství.

Vytáhli jsme tedy loď blízko výletní restaurace Zrcadlová Koza a pak se přesunuli nocovat k dědečkovi. Babička vařila meltu s mlékem, dědeček povídal a kluci by poslouchali až do rána, kdybych je nehnal do spacáků s poukazem, že ráno musíme dojet až do Březiny. Ráno nám však posádce Civetta chyběla pramice.

„Ukradli ji opilci od Zrcadlové Kozy“, usoudila celá Civetta.

Výslechem svědků však nebylo dokázáno, že by loď kdokoli uvázal a posádka proto musela pokračovat podél Jizery pěšky.

A tím se stalo, že se se svou pramicí shledali v náhonu u Dlaskova statku. A potom už ji vždycky pečlivě uvázali. Tedy na té plavbě určitě.